

La Mondo 世界

SENDEPENDA ORGANO DE ESPERANTO-MOVADO EN ĈINIO - MONATA - ILUSTRITA

Tria Jaro N-ro 5
Majo 1935.

Adreso Redakcia k Administracia: P. O. Box 232, Shanghai, Ĉinio.
上海郵局信箱二二二號
Jarabono: Kvin Respond-kuponoj por Eksterlandanoj.
每月一期, 大洋五分; 全年五角, 郵費在內.

第三年 第五號
一九三五年 五月

MAJA MARŜO

Per ver-do kaj flo-roj prin-tem-paj ves-ti-ta del'
maj'tag'u-nu-a al-ve-niaj; En ŝi-uj ter-
par-toj su-bi-tela vo-ĉon po-pol-o-ce-a-no ek-
pre-nis: Ho-di-aŭ la-bo-ros ne-ni-
u Ni ho-man in-de-con a-kj-ru. Kaj
ti-un ŝi ta-gon por fe-sto e-lek-tu Kaj pe-zajnka-
1mo, 2do, 3do, 4do, 5do, 6do, 7do, 8do, 9do, 10do, 11do, 12do, 13do, 14do, 15do, 16do, 17do, 18do, 19do, 20do, 21do, 22do, 23do, 24do, 25do, 26do, 27do, 28do, 29do, 30do, 31do, 32do, 33do, 34do, 35do, 36do, 37do, 38do, 39do, 40do, 41do, 42do, 43do, 44do, 45do, 46do, 47do, 48do, 49do, 50do, 51do, 52do, 53do, 54do, 55do, 56do, 57do, 58do, 59do, 60do, 61do, 62do, 63do, 64do, 65do, 66do, 67do, 68do, 69do, 70do, 71do, 72do, 73do, 74do, 75do, 76do, 77do, 78do, 79do, 80do, 81do, 82do, 83do, 84do, 85do, 86do, 87do, 88do, 89do, 90do, 91do, 92do, 93do, 94do, 95do, 96do, 97do, 98do, 99do, 100do

- Kaj la laboristo hodiaŭ nur guas
La vidon de l' suno radia,
Do tago dediĉita al ĝojo, amuzoj,
Ĉar festo ja proletaria.
Rekantaĵo: Hodiaŭ laboros neniu . . . ktp.
- Sur nia standardo montriĝas signalo:
Frateg', egaleco, libero!
Unua de majo por ni ĉiam estu
La tag' de l' popola afero!
Rekantaĵo: Hodiaŭ laboros neniu . . . ktp.

有話大家說

△ 靠了書本自修世界語的人實在不少，他們共通的困難是：發音難得正確。曉得讀，曉得寫了，却說不來一句能使人懂的話。要補救這個缺點，只有世界語留聲機片可以勝任。我希望上海世界語者協會能完成這項工作。(謝叔瀾)

△ 如果有一本書，把全國的同志，團體以及他們的通信處都詳細列上，那末，他能成為全國同志的良伴是無疑的。那個同志能負這項調查和彙刊的責任？(編者附記：上海協會的會員通信錄可以多少滿足這個要求的。)(謝叔瀾)

△ 筆劃檢字法實在不大便利，因為漢字的筆劃太難計算，每個人寫的並不完全相同，少幾劃或多幾劃是很平常的事。如果不採用拉丁化的辦法，那麼不如用「四角號碼」：這是我對於編寫中文世界語辭典的同志提出的意見。如果已經不及改稿，我希望能在書後附上拉丁化，四角號碼的索引。(伊紅)

Ni Petas

ke oni sendu interŝanĝe nepre du ekzemplere siajn gazetojn al ni por ke, ni transdonu unu ekzempleron al ŝanhajaj Esperantistoj Ligo, okaze se oni ne volus sendi aparte por ŝpari afrankon.

La Mondo

展望台

- △ 上海協會最近決定在各地設置代理員，以發展運遞。
- △ 徐悲鴻曹聚仁合編的「老種」第三期，有新翻譯的「榮曼達夫訪問記」，係譯自Devjanin的世界語原著。
- △ 「世界知識」第二卷第三期有「世界語通信」兩篇；「朝鮮的文化生活現況」，「德國兒童的健康狀況」。第四期有「拉特維亞的少數民族問題」及「希脫勒運動在波蘭」二篇。該期中文藝「大鼓」一篇，係孫用由世界語譯出者。
- △ 「譯文」二卷一期二期內又有孫用從世界語譯出的拜希金和斯米爾能斯基的詩多首。
- △ 「時事類編」第三卷第六期中，有蒙唾紫從世界語譯出的短篇小說「曠」(Vampiro)一篇，原作為Hirima。
- △ 揚州世界語學會已正式成立。
- △ LA REV (國際革命世界語者作家會)的刊物 Proleta Literaturo 第二期已出，內容有Kuzmich的蘇聯作家大會印象記，羅馬尼亞的文字學等篇。
- △ 據Proleta Literaturo載消息，下述諸名著均譯成世界語，將陸續出版：「開拓的處女地」，以及級甫欽柯，勃雷台兒，Tihov，等人之作品多種。
- △ 文學家陳望道，曹聚仁，舒新城，夏丏尊，葉聖陶，胡愈之，樂嗣炳等，近發起組織中國語言學會，專門研究我國語言發展及技能，已由陳等七人組織籌備委員會，定本年八月間成立，會所設上海拉都路對面太古社云。
- △ 世界語運動在東非——在葡屬東非洲勞倫英，馬爾克士地方的工人報紙 O Emancipador 對世界語在工人中間展開了廣大的宣傳，並繼續經常登載世界語的文章，使全非洲認識該地大眾的生活狀況。同時在本城的「工人堂」開設教授世界語。
- △ 西安新泰日報副刊「新語」，因因該報主筆換人，因此停刊。但最近有在另一報紙繼續出版說。
- △ 太原青年會夜校，開世界語班。太原「中外語文學會」附設的「外國語補習學校」，亦有世界語班。
- △ 長沙市民日報副刊「風雨」常有自世界語譯出的文藝作品刊登，聞不久該刊將出一世界語文藝翻譯專號。
- △ Ebner 同志到漢，漢口同志於三月二日晚上在傅平同志的地方舉行一小小座談會，以表歡迎。參加者實主共十四人。除初學者三人外，其餘或多或少均以世界語介紹自己。在漢口，似從未有這許多人同時用世界語談話過。有兩位同志學習世界語多年，而從未口頭實用，此次初試身手而成較甚好，有幾位同志平日胆怯不肯發言，會後漸覺談話並不十分可怕矣。此外並有兩位同志參加，對世界語重溫舊情，但最值得注意的是擬議以後將產生一經常的座談會，以提高各同志的語言水平。
- △ 廣西南寧世界語學會，現在積極籌備講習班研究班，已租定南寧民生路23號理髮店供開辦之用云。
- △ 雲南世界語學會，最近已遷至昆明市威遠街118號。新會所樓下開圖書閱覽所及書報合作社，樓上為辦事處。
- △ 天津出版的「北調」月刊第四期上，有心學寫的「關於世界語(苦學雜談)天戈寫的「漢字的封鎖性」，以及天戈從世界語譯出「小故事」等三篇。該刊此後並擬努力推行世界語，並歡迎諸語同志寄稿。該刊社址：天津河北新大路安里五十號。
- △ 本刊25號上的Hongkong一文，已為神戶出版的Maru 第二號轉載。並已譯成波蘭文刊在波蘭有「國際語」

Lignogravaĵo de Bilon

Enkarcerigo

每月文選

HISTORIO DE LA MAJA TAGO

Estis 1886 jaro. En Ĉikago, unu el la plej grandaj industrij urboj en Usono, okazis striko en iu fabriko de agraraj iloj sub postulo por 8 hora labortago.

Komitato de strikantaj laboristoj tuj decidis aranĝi ĝeneralan strikon kaj grandan demonstracion okaze de l' unua de majo. Pli ol 25 mil laboristoj partoprenis la demonstracion.

Multaj laboristoj vundiĝis aŭ mortigis. Samtempe kun tio, estis arestitaj revoluciaj gvidantoj, la urbon ekregis la milita leĝo.

Kiu povas opinii, ke laboristoj mortigas siajn gefratojn!

K-do Spis, unu el la ekzekutitoj, ekkriis ĉe sia morto "Nia tempo venos! Tiam estos multe pli forta nia silento en nia tombo, ol nia nuna parolo!"

Tio ja estis la unua batalo por Maja Tago. 3 jarojn poste, 1889, ĉe la kongreso de l' 2a Internacio en Parizo, reprezentantoj de francaj sindikatoj proponis pri Maja Tago.

Post la Pariza kongreso en 1889, demonstracio en maja tago estas ĉie preparata. Ekvidinte la entuziasman preparadon, kapitalistoj timis komprenante ĝin "socia revolucio".

Dum la prosperado de 2a Internacio, la signifo de l' maja tago estas tute malalte takstata. Precipe Germana Socidemokrata Partio estis la unua ignoranto de revolucia signifo de l' maja tago kaj ili ne aranĝis demonstracion en la unua de majo, sed en la unua dimanĉo de majo.

Dum la milito socidemokratoj volis eĉ nei la demonstracion en Maja Tago, sed revoluciaj kamaradoj en Germanio kaj Rusio senĉese penadis

給初學者

不相識的同志們:

今天想和諸君來談談esp-o的發音。在我的短信里要詳論一個個字母的發音,是構近於不可能的難事。

首先,要理會 esp-o 發音上的「一母一音,一音一母」的原則。[註] esp-o 中共有28個字母,各各代表一個聲音,所以 esp-o 中共就有28種聲音。

據說在德國,就開過這樣的笑話:叫一個孩子把fish(讀作fiŝ)這個字寫出來,不料竟寫成了ghoti!原來在英語中, laugh(讀作laaf)中的gh是讀作f的, Women(讀作wimen)中的o是讀作p的,而station(讀作steiŝn)中的ti是讀作ŝ的!

這雖是一個極端的例,但是由此亦可見民族語中發音混亂的一斑了。字母跟它的讀音如果可以用夫婦來打個比方的話,那麼 esp-o 的發音是嚴守「一夫一妻制」的,而民族語如英語之類,至今還停留在亂交羣婚等等原始狀態中呢。

其次,要會得辨別清濁音。esp-o 中有七組這類的聲音——

Table with 2 rows and 7 columns of phonetic symbols: I. p t k ĉ f s ŝ; II. b d g ĝ v z ĵ

我們在發 I. 類的音時,聲帶並不振動,這就是所謂「清音」(又稱「無聲音」senvoĉa sono);在發 II. 類的音時,聲帶必然振動,這便是「濁音」(又稱「有聲音」voĉava sono)。

中國北方話區中的人,因為方言中濁音很少,所以往往不能發 II. 類中的音,因此不大能辨別這兩類音。

[註] 這個原則是說,一個字母只能代表一個聲音,而一個聲音也只有一個字母可以代表。就是說:沒有一個字母可以讀做兩種不同的聲音的,也沒有一種聲音可以用兩個不同的字母來寫的。

direkti la demonstracion en la unua de majo al la gusta flanko.

Dum stabileco de l' kapitalismo post la mondmilito, socidemokrataj burokratoj farigis pli kuragaĝojn en la servado al la burĝaro kaj tute indiferentas pri la signifo de Maja Tago, ili eĉ rezoluciois, ke oni akiru 8 horan labortagon nur per leĝdonado.

Sed estas ja neforlasebla fakto, ke en Sovetio estas plenumata la laboro por Maja Tago kun entuziasmo kaj efiko kaj tie, en la lando de laboristoj kaj kamparanoj, jam nun estas anstataŭigita la lozungo por 8 hora labortago per tiu por 7 hora.

[「解題」 本文選自 JPEU 教育出版之 LA UNUA DE MAJO. 「註。」 1, okaze de = en la okazo de 恰當, 適逢. 2, 激怒. 3, ĉ = ĉirkaŭ 大約. 4, fare de = farita de. 5, tute ne atendite = 不料, 有 subito 之意. 6, milita leĝo 戒嚴令. 7, 3 jarojn poste = post 3 jaroj. 8, ĉesig 使停止. 9, unu-anime 全場一致地. 10, kripli-gi-ta 發音的. 11, ignor-anto 漠視者. 12, festa procesio 慶祝儀式. 13, stabil-eco 安定性. 14, burokratoj 官僚們. 15, leĝ-don-ado 制定法律, 立法. 16, ne-for-lase-bla 不可變更的. 17, anstataŭigi... per... 來替代. 18, 口號

濁音跟清音的不同,既然在於聲帶的顫動與否,鑑別的方法,也就可以從聲帶的振動不振動來做標準。只要(1)把手指按在喉頭上,或(2)用手掌按住頰角(或頭頂),然後把上面七組音一一念出來。在念 I 類的清音時,手指和手掌並不感覺到什麼,但在念 II 類的濁音時,一定能感到顫動。還有一種實驗的方法:把雙手掩住兩耳,讀出音來。念清音時無甚感覺,念濁音時便有一陣隆隆之聲。

ĉ, fv, sz, ŝj 這四組都是所謂摩擦音。把摩擦音中的清音(ĉ, f, s, ŝ)用力拉長着念,往往有時會轉化做濁音。比方 f 這個音,如果用力拉長讀,往往念變成: f——v——。所以有些人主張可以用這個方法來練習。pb, td, kg 三組是所謂破裂音,音極短促,無法拉長,自然不能適用這種方法的。

第三,要當心重音(akcento)。esp-o 中單字的重音,永遠在倒數第二個音節(母音)上,極方便,用不着像英語那樣一一記憶的。但是自修或初學的人,尤其是沒有學過西文的人,極容易忽視過去的人,尤其是沒有學過西文的人,極容易忽視過去的人,尤其是沒有學過西文的人,極容易忽視過去的人...

除了上述的單字的重音以外,在說話時還有種「邏輯的重音」(logika akcento)。這是種意義上的重音,就是話中某一單字,在意義上極重要,當此重音時就形成了這種 logika akcento,比方 Mi aĉetis tiun libron hieraŭ. 這一句,除了 aĉetis, tiun, libron, hieraŭ. 中的 ĉe, ti li, o 等音節須讀重音外,尚有因說話的動機(意思)的不同而有各種不同的 logika akcento ——

- (1) Mi aĉetis tiun libron hieraŭ. 把 mi 一詞強調,意謂「此買書者非別人,乃我」。
(2) Mi aĉetis tiun libron hieraŭ. 把 aĉetis 強調,意謂「此書非偷來的,乃是出錢買來的」。
(3) Mi aĉetis tiun libron hieraŭ. 把 tiun 加強,意謂「我買的并非別本書,乃是此書」。
(4) Mi aĉetis tiun libron hieraŭ. 意謂「不是買的別物,乃是書」。
(5) Mi aĉetis tiun libron hieraŭ. 意謂「不是今天買的,乃是昨天」。

但在說話中,往往句首的字最重要,所以如要把「此書」或「昨天」等意義強調,不若把這些字搬到句首來得妙: Tiun libron mi aĉetis hieraŭ. Hieraŭ mi aĉetis tiun libron.

因此, logika akcento 的位置,是以說話者的主觀的動機用意為定的,但是和詞類的性質却也有相當關係。大體說來,名詞,形容詞,動詞,副詞以及相關詞等在意義的構成上有着較大作用的詞兒,發音要強些,而冠詞,前置詞,接續詞。人稱代名詞等,發音要弱些。比方

Sankta estis por ni la tago.
Donu do al mi la ŝlosilon!
Kien vi iras?
Iru rapide!
Ĉu vi ne vidas?
Elkzistas tia homo!

這種 akcento 是種很自然的東西,就在中國話里也有。此外關於表示不同意義的各種句子的語調,因為紙面關係,留着將來再談吧。就此祝諸君的努力!

——柳定—— 四月十日

中國世界 新到

- 新撰和工... Eterna Buk... Poemo de F... Juneco k A... Kandid... Kapitanfilin... Landoj de F... Lilio... Luno de Izra... Mateo Fa... Petro Schlen... Niĉjo Menso... Ora Masko... Perdita k R... Pilgimo... Preter la Viv... Prologo... Rimportreto... Ruĝa S... Strō... Jos... Tajd... Triangloj a... Verda Parnas... Vido de Zam... Tra la Mon... Ili... Aelita... Infero... Abismoj... Fera Kalkan... Internpropi... Vortoj de Car... Petit cours P... Esp... Kun pafilo k

中國世界

- 廉... Fundamento... Marta... Lingvaj Resp... Proverbaro E... Historio de M

地

上海卡德爾

Intervjuo kun la K-do en Karcero

Matene, rapidis surstrate mi kaj k-do B. La printempa vento serene blovetis kaj nin karesis. Ni ambaŭ profunde pensis pri nia kara k-do, kiu perdis sian printempon kaj kiun ni nun vizitis. Li jam restis en la malliberejo du monatojn, kaj devas ankoraŭ restadi tie dum venontaj tri jaroj. La malliberejojn oni permesas esti vizitataj de siaj parencoj kaj amikoj nur unufoje en ĉiu duonmonato.

Ni atendis apud la muro, sur kiu estas kelkaj fenestroj, tiel malgrandaj kiel katruoj, kovritaj de duobla densaj retoj el feraĵo. La vizitantoj staras ekstere en la korto, kaj la vizitato, interne en la malluma ĉambro kiu servas aparte kiel akceptejo de malliberejoj; do ne rajtas ili eĉ manpremi, sed nur rigardi unu la alian vizaĝo kontraŭ vizaĝo.

Ni ne havis paciencon por alion observi, kaj ni senpacience atendis nian k-don, kiu finfine venis, akompanate de ĝendarmo, al ni. "Aha! estas vi!" ĝojkriis li, kaj liaj okuloj ekbrilis.

Ekvidinte lin, mi tuj trovis ke neniu vicleon kaj aktivecon perdis li eĉ en la karceroj, ke li restas sana kaj forta kvankam lia vizaĝo iomete paligis kaj malgrasiĝis.

"Nu, ni venas," diris unue k-do B. "Ĉu vi bone fartas?"

"Bone, bone," dirante li montris al ni sian manon en kiu estis unu peco da ŝokolo. "Tio estas mia ĉintaga manĝaĵo, al kiu mi jam kutimiĝis."

"Kaj, ĉu ne soleca vi estas?" demandis mi. "Ŝajne estas multe da politik-kondamnitaj ĉi tie, ĉu ne?"

"Jes, estas pli ol tridek, kaj ofte okazas diskuto inter ni pri ĉiuj temoj." Estas lia gaja respondo.

La superaĵoj niaj interparoloj estis tute en ĉina lingvo, kaj subite daŭrigis li per esperanto: "K-doj, mi devas sciigi al vi, ke mi jam finlegis tri volumojn de Proleta Kurso de Esperanto, kaj nun mi povas eĉ flue paroli. Ja mi ŝtumas en nia lingvo."

Efektive, antaŭe li ne estis sufiĉe sperta espisto, ĉar mankis al li tempo por lerni. Sed nun kiel li progresis dum tiuj du monatoj en karceroj! "Do, ĉu estas multaj esp-istoj inter vi?" ankaŭ esp-e demandis k-do B.

"Ja nia lingvo trovis multajn fortajn subtenantojn inter la malliberejoj. Ĉi-tie estas 7-8 esp-istoj scipovantaj legi kaj paroli. Ili plejparte memlernis en la karceroj. Krome, estas du komenceantoj, kiujn mi nun instruas..."

"Sed," mi interrompis lian parolon, "de kie vi akiris Proletan Kurson? Ĉu tian libron oni ne malpermesas?"

"Certe ni havas rimedon," respondis li kun rido klarigante al ni la "rimedon."

Kaj ni troipe ridegis. La ĝendarmo apud li tute ne kompreninte nian interparolon senpaciencaj kaj videble eĉ iom konfuziĝis, ĉar li ja neniam vidus ke la "krimulo" tiel ĝoje ridas kun la vizitantoj, do li foriris iom pli malproksimen.

Poste, multe multe ni parolis pri ĉio, pri la vivmaniero en karceroj, kaj pri nia esp-movado ktp.

"La politik-kondamnitaj en karceroj," li diris, "ofte vivas en iom pli bona kondiĉo kompare kun la ordinaraĵoj. Oni tiel faras certe ne

pro estimo, sed timo. Ja estas por ili tre ĉagrene ke la politik-kondamnitaj unuanime batalas kontraŭ ili. Krom ŝokolo nia manĝaĵo nun ĉiutage estas brasiksupo kaj iom da salita rafano, kiuj efektive ne estas bonaj; sed antaŭ ol mi ĉi-tien venis, la manĝaĵo estis multe malpli bonaj. Batalante por plibonigi sian vivkondiĉon, tiam ĉiuj politik-kondamnitaj malsat-strikiĝis pli ol dek tagojn. Kvankam ege malsaniĝis multaj, kaj el ni eĉ mortis unu, la finvenko tamen estis nia!" Li paŭzis iomtempe, kaj lia gaja mieno tuj ŝanĝiĝis je tre fiera kaj serioza. "Vi vidu! ke ni nun havas brasiksupon kaj salitan rafanon kiel ĉiutage manĝaĵojn nur je la kosto de la sango de niaj k-doj!"

Ni ĉiuj silentis. La ĝendarmo revenis kaj arrogante diris al nia amiko:

"Ĉesu vian babiladon, la tempo por vi ne plu estas!"

"Jom atendu, bonvolu," diris nia amiko kaj turnis sin al ni:

"Ne pro mia malfeliĉo maltrankviligu vin, sed penu labori, kaj se eble, min vizitu ofte. Ĝisrevido!"

"Ĝisrevido! Ĝisrevido!" unuvoĉe kriis mi kaj k-do B. Ni okule sekvis lian grandan figuron, kiu akompanate de ĝendarmo malaperis en la mallumon. . . .

Hej! niaj karaĵoj k-doj en karceroj, estu kuraĝaj! Hodiaŭ pro batalo por lumo dironis vi en la abismon de mallumo, sed viaj suferoj ne estas vanaj, kaj ni nepre triumfos finfine post kruelaj luktoj!

— Intervjuinto

Al niaj amikoj-legendoj, precipe al tiuj kiuj estas relative "ekonomie sanaj", ni refoje petas, ke ili donacu librojn kaj gazetojn al niaj k-doj suferantaj en malliberejoj. Al ili ofte mankas sufiĉe da legaĵoj. Do, viaj donacoj multe instigos ilin al pli sukcesa lernado kaj helpos al la disvastigo de nia movado inter la suferantoj. Dion sendu pere de La Mondo. Antaŭdankoj!

— La Red.

NIA VORTARO

- mal-dungi eks igi literatura rondo ekstra eldono milita muzik-bando ne-atend-ita feliĉo persona atako sin denunti trinki pro ies sano; tosti kindergarteno; infan-ĝardeno ĝenerala atako neŭrasteno akcia societo ĉef-akci-ulo borsoj spekul-ado de-komence ĝis-fine suk-r-ĵaono skarletino hernafridito ĉef-komizo almoz-pet-anto; almozulo flat-em-ulo milit-kapt-ito soi-vol-emo

片言只語

"片言只語"是句子的陳列室。這裏，我們可以舉到一點點用法，一些詞兒的有趣的用法。有時，對於正常的文體的獲得上，也許亦能有幫助，這期第一次的材料，是由三浦同志供給的。此後的本期，企求大家的合作。材料的來源無限制，內容更不問，只要其中有片言只語能給我們讀者寫作上一些有益的幫助，就有被採錄的資格。來稿最好註明句子的出處，以便編者有時可能查一查原文。

△ Ĝi devas esti sur-tabla libro de ĉiu konscia laboristo. 案頭必備之書。

△ Hegel konscie aplikis la dialektikan metodon (辯證的方法). Ĉiun fenomenon li rigardis el la vid-punkto de ĝia evoluado (de veno ŝanĝoj kaj trans-iro je alia fenomeno). 黑格爾把一切現象從它的發展 (來源, 變化以及向他現象的轉化) 的觀點來看的。

△ Japanio jam delonge ayide akr-igis deintojn kontraŭ la Ekstrom-Oriento de Rusio. 磨牙以對, 久想染指之意。

△ Ĉiuj civitanoj ricevis la rajton konfesi ajnan (任何) religion aŭ tute malkonfesi. konfesi 這裏是「信奉」的意思。

△ per fajro kaj glavo detruu... [用火與劍], 是用武力的意思, 不過比「用武力」說得更具體生動了。

△ Kiel tipo de kuna kontraŭ-revolucia agado (反革命的共同犯) de ĉiu-konfesia pastraro povas ekzempli kunveno de la paroĥaj konsilantaroj en Leningrado. 各種宗教的牧師之參加反革命行動, 可以某集會為例。

Elzemplo用作動詞形式的, 有趣的例子。

△ de-tron-igi la klasojn regantan... 使逆位 renversi 的同意語。

△ frakasi la jugon de ekplustado kaj per-milita socialismo, 另一處用 per-batali, 即 batal-akiri (戰取) 之意, 試與常見之 per-labori 比較。

△ por idee malarmi la proletaron, por fari ĝin politika akcesorajo de la burĝaro 把 P 解除思想的武裝, 使之成為 B 的政治的附屬物。

△ La burĝo mondo staras ĉe la sojlo de nova ciklo de revolucioj kaj militoj. 跨進了 (直面着) 革命和戰爭的新的週期。

△ La afero de laborista klaso estas ne nur kompreni kaj klarigi la mondon, sed ankaŭ transformi ĝin. La marksismo estas neĉi-ŝir-ebla unueco de la revolucia teorio kun revolucia praktiko, 理論和實踐的不可分裂的統一。

△ La revolucio estas necesa ne nur tial, ke alimaniere neniel eblas r nversi la regantan klason, sed ankaŭ pro tio, ke la renversanta klaso nur per la revolucio povas liberigi sin for de tute malnova abomeno, o kaj fariĝi kapabla krei novan socion. 把自身從古舊傳統中解放出來。

△ La evoluo estas kontraŭ-direca, salt-forma, revolucia. 發展是矛盾的, 飛躍的, 革命的。

△ ne-evil-eblo de abismo-profund-igo inter burĝaro kaj proletaro 兩者之間的「鴻溝」(abismo) 加深之不可避免性 (neeviteblo, 意即「必然」)。

Mangô Sensala

En nordparto de Ĉahar-provinco (察哈爾) produktigas multe da sa'o el tero kaj akvo-tamen tieaj loĝantoj, gevilagaĵoj kaj infanoj nun manĝas sen salo ĉiutage! Ĉu ili preferas manĝon sensalan? Tute ne! Ili ne kuragas teni salon en sia domo. Se tion trovas la sal-impostkolektistoj, ili devigas ilin pagi pezan imposton aŭ monpunon kiel krimulojn.* (Nak)

* Salo estas monopole vendata en Ĉinio de la registaro, do oni "rajtas" konsumi nur "oficialan salon". — La Red.

語書店

各書目 do \$3.30 Eng, Eng-Dictionary 六月底止特 1.30 0.50 0.20 as la Amikoj 0.25

適用 級講義 已

版 自利不 茲初版售 現已再版 而頗為美觀 茲為優 六月底以 寄費, 照碼八 上, 照碼七折 語書店 啓

適用 舌葉文選 丁本 特價九折 本缺去首先幾 三角兩角不等 語書店

址 號永平坊內

* la plej aĉa, malkara manĝaĵo el maizo (窩窩頭) kiu manĝas malriĉuloj, kuljoj en Nord-ĉinio.

Lingva Konsultejo

Tikos

莊立章同志問(續上期):

(12) p.84, 倒數第四行, Kian e grandgan gejecon tiu ĉi sentenco la sekvantan matenon elvokis ĉe la studentoj, oni facile povas al si prezenti. 這句請分析之。又句中ĉe la studentoj應作何解? 答: 該句次序稍加更易如下, 使較近于中國語法矣: Oni (主語) facile povas al si prezenti (謂語); (以下子句) kian grandgan gajecon (賓語) tiu ĉi sentenco (主語) la sekvantan matenon elvokis (謂語) ĉe la studentoj. ĉe 含有『關及』之意。此地ĉe la studentoj 可譯作『在學生之間』(此『在學生之間』非在 la studentoj 『在學生之身內』也)。如所『喚起』者為『爭論』diskuto, 而非 gajecon, 則ĉe la studentoj 應改作 inter la studentoj 也。

(13) p.90, 第十七行... sed vi ne devas dormi sed gardi vian nigran ĉevalon. 這句裏, 連用兩個 sed 為什麼? 答: 第一個 sed 是對於上面所說的『我不必看守馬』的意思, 而引出後面『但你不應睡覺』的反面文章。第二個 sed 是從『你不應睡覺』引出後面的『却應看守馬』的反面文章來。故疊用兩個 sed。如你覺疊用兩個 sed 不好聽, 可說... sed vi devas gardi vian ĉevalon kaj ne dormi。

(14) p.92, 倒數第五行, Hieraŭ la ŝipanaro arogante sciigis, ke ĝi ne volas iri plu. 這裏 ŝipanaro 是人, 為什麼其代名詞用 ĝi? 答: 代名詞 ĝi 並非專作代替非人的東西的單數第三身稱之用的。它亦可代替無男女性可分, 或不欲分出其男女性人物之單數的第三身稱之用。此外對於表示人物之集體的字 (因其被作為一個整體來看待) 而具單數的形式者, 亦可用 ĝi 來代替。此處 ŝipanaro 就是如此。

(15) p.105, 第二行, ...unu... veran... por la gregoj, la duan... por la timema ŝipanaro. 這裏後面有 duan, 而 unu 為什麼不用 unuan?

答: 這裏用 unu, 一些都沒有錯! 因為是說, 其中一個是真的, 還有一個(或第二個)是...的。『一個』為什麼不用 'unu' 來說呢? 至于 unu 後面不加目的格, 因此處 unu 為基本數詞用作形容詞, 不必加數和格的形。至于 duan 因為意思是第二, 故加 a 而成形容詞形式, 則其數及格不能不照一般形容詞的規則, 和名詞相協也。但如將 unu 掉作 unuan, 亦不算錯。因為『第一個是...的, 第二個是...的』此種說法也通。

(16) p.112, 第十三行, ...ke nia semajna enspezo prezentas mez-nombre ok dolarojn. 這裏 meznombro 作何解?

答: 作『中數』解, 意即『平均』也。 (17) p.115, 第十六行, Tiu ĉi tago estas por ni aparta festo. 這裏 tiu ĉi tago 是指上面列舉的 la festo de Kristnasko, la Nova Jaro, la 4a de Julio 和 la nasktago de nia filo 吧。為什麼只用單數?

答: Tiu ĉi tago 並非指列舉的四個日子! 只指 la nasktago de nia filo, 所以用單數, 而且還用上一個 ĉi 字的『句中』por ni aparta festo 可作證明。

(18) p.121, 第十七行, Ha, mi malsaĝulo... parolis Dorotejo, sidante sur la benko kaj direktinte siajn okulojn al la planko, 這句的 sidante 既用現在分詞語尾, 而 direktinte 為什麼反用過去分詞語尾?

答: 這兩個分詞副詞都是修飾動詞 parolis 的, 但 sid- 的動作與 parolis 同時, 而 direkt- 的動作

先于 parolis, 故前者用 -ante 而後者用 -inte 作語尾。按分詞副詞的時間, 以被修飾的動詞作標準。與之同時用現在式, 先于其時的用過去式, 後于其時的用未來式。

(19) p.48, 倒數第十一行, Ĉiuj arboj kaj arbetoj estis polipoj, duone besto duone kreskajo, ... 這裡 duone 是副詞而 besto 和 kreskajo 是名詞, 怎能放在一起呢? 還有 besto 和 kreskajo 在這裡的作用怎樣?

答: 這句的全文是: ... polipoj, (kiuj estia) duone besto duone kreskajo, ... 所以 duone 應該是副詞, 因為它是修飾動詞 estia 的。besto 和 kreskajo 是間接補足語。

(20) p.51, 倒數第十行, ĝi enŝteligis en la gardenon, derompis floron de la bedoj de ĉiuj siaj fratinoj, ... 這裡 floron 何以不用多數形?

答: 因為她從她的每一姊妹的 bedo 中 derompis 一朵花。

(21) p.67, 倒數第十行, -Ni donis ĝin al la sorĉistino... 這裡 ĝin 當是代前二行的 haroj, 但 haroj 既是多數, 為什麼代替它的却用單數的 ĝin 呢?

答: 從文法上講, 這名應用 ĝin 的。不過我們對於頭髮, 習慣於視作一個整體的。這裡用 ĝin, 似乎可以這樣來解釋的。或許這裡在上二行 Zamenhof 本已把 haroj 用作 hararoj 了。

又如 Mi havas horojn. Ili estas belaj. 之中 Ili estas belaj, 對於中國的頭腦, 實覺說 Ĝi estas bela. 為合宜, 此均語言或覺的(思維習慣)關係。在此種場合, 人們有否拘泥于文法的邏輯, 而犧牲思維的邏輯的必要, 我以為未必甚大。

對於這個問題, 答者很少自信的, 甚望高明加以指正! 又本問題和上一問題的答案, 均會就商于葉君健同志。19, 20, 21 三問題答案並經黃發生同志過目。附此致謝。

NI RECENZAS

ĉiujn librojn ricevitajn SVEDA ANTOLOGIO (unua parto, vol. 1,2) 編者: Sam Jansson; 出版者: Eldona Societo Esperanto Stockholm (Svedio); 開本: 15 x 22 cm; 頁數: 432; 定價: broŝ. Sv. kr. 8.50, bind. kr. 10.

瑞典文集是一九三四年世界語出版界的最後的收穫之一, 也是瑞典世界語者經過數年的準備和集中二十多人共同努力的結果。因此無論從內容形式文詞上看它都顯著的超越了一切已出版的各國文集。

這集子包含 1880-1920 年來瑞典最優秀的二十一位作家——從斯特林堡到安徒生·奧司特林——的代表作品和 Bjärne Backman 的一篇長序 Sveda Literatura 1880-1920。在選擇編寫上它可以說已達到了至美的地步, 並且這編長序也給了我們百年來瑞典文學的大概的輪廓, 但是可惜的是 SA 的編者和一切布爾喬亞文集編者一樣, 對於瑞典文藝思潮文藝運動的新陳代謝起伏盛衰, 只敘述了一些表面的現象和什麼浪漫主義寫實主義一類名詞, 而尤其對於作家的個人思想的解剖, 更顯得無能。編者的資產階級的世界觀妨礙了 SA 成為一部完美的著作, 只能做到一堆作品的無機的排列為止。因此它僅能作為未來在新的立場上來研究瑞典——北歐文學的人們參考資料而已。

SA 的唯一優點恐怕還是在 Lingvo 方面吧, 它的所謂 Pure Zamenhofa Stilo, 即使比之幾本最權威的著作也無遜色, 在研究 Stilo 一點上對於我們落後的東方人 SA 是值得細細咀嚼的一本好書。

Du Manojn havas ni. Ni laboras perz manojn ĉiutage 12 horojn. 12-hora laboro estas streĉa kaj ne-higiena. Ne-higiena labor-kondiĉo malsanigas nin. Ni ne volas vivi malsane kaj lo mizera. Mizeran vivon kaŭzas la kapitalismo. Kapitalismo ni forigu! Forigu ĝin per niaj propraj manoj. Manojn ni ja havas Du.

【註】1. 這一句的正常形式應該是: Ni havas du manojn, 這裡為了以 Du Manoj 二字做題, 且為了便以聯句起見, 故改作這樣的形式, 反正倒裝在世界語裡是容許的。2. per 的意思是『用』可是與 uzi 不同。per 好比中文的『以』, 例如: 以耳聽(aŭdi per orelo), 以筆寫(skribi per plumo); 至如: 『用鹽』當為 uzi salon, 『用目的格』當為 uzi akuzativon。3. 是 Ĉiu + tage 的合字, 是每天的意思。4. 是 je 12 horoj 之路。在世界語中常有省略前置詞而用目的格的。例如: Mi iros al Nankino 可略為 Mi iros Nankinon。5 緊張, 如 streĉian carbon (把我們的頭腦緊張起來)。6 h igiena = 『衛生的』, 這裡與 ne 相合, 就是『不衛生』。在世界語裡常可把 ne 與形容詞或副詞相合。7 labor 是工作, kondiĉo 是條件, 合起來就是工作條件。8 使...生病。9 都是形容 vivi 的副詞。這句若寫作: Ni ne volas vivon malsanan kaj mizeran. 但用不定式 vivi, 再以副詞形容之, 似乎漂亮一些。10 k 這個字可以縮寫為 k. 或索性把那表示縮寫的一點也拿去而寫成 k. 這辦法紳士先生們是不大贊成的, 但在我們祇以文字為工具的人, 覺得那二個字母也好。這叫做: 得省力處且省力。這一句又是倒裝。正常的形式該是: La kapitalismo kaŭzas mizeran vivon. 但為加強語氣起見(當然一半仍然為了聯句起見), 所以這樣寫了。讀者諸君也許可以試試念看二句之中, 哪一句有力。12 kaŭzas 是『致使』的意思例如第三句。我們把它改為 Nehigiena labor-kondiĉo kaŭzas la kaŭzo de nia malsano. 13 forigu 是 for 加接語尾 ig 再加命令格動詞語尾 u 而成。它的意思是『去除』, 這裡就有『打倒』的意思。至於為什麼要用命令格動詞語尾 u, 那是因為, 所謂命令格並不是一定命令或請求的意思, 而也可作『我們要』『應該』。14 這一句略略了主語 Ni。這一種句子常有, 如: Batalu kontraŭn realismo. Laboru por esperanto. 15 propra 是『固有的』, 『自身的』。所以『我親眼看見的』就說 Mi propra-okule (或 proprokule) vidis, 當然用 per miaj propraj okuloj 也可以。16 這一句又來了倒裝。你試試看, 這樣寫, 念起來不是更有力量嗎? 17 ja 在中文字裡都作『實在』『果然』解。但實際上它的主要用處是加強語氣。(Bisan 撰註)

中國世界 協會會員 種放限主 底為止特 定碼九折 外) Versaĵoj en (屠格涅夫) Eŭgeno-Oŝce (Puŝkin) Fata Morgan Teksto Unua Malsano en Unua de Maj Fundamenta Rhodos Engary Ar Q 正傳精 Forpeltaj H 以上各書, 月計算, 機會從速! 年 要求 全國每一國各世界語據上海世界語一冊, 本在這種工作有全國同完成。去年徵求材料, 懇許多未能向各同志作陳希各同志以力為本會搜集年鑑內容, 才。需用材料之次: (一)本邦(省)世界語通狀之敘述, (二)本邦物之統計, (三)本邦名稱, 及活動特殊敘述。來件請於前寄上海永平世界語年鑑編輯來對能利用之當務致謝, 世界語年鑑編輯

語書店
供

Virina Stato en Japanio

(ŝtataŭriĝo)

2 Profesio

Kvankam patriotoj bojas "virinoj revenu hejmen!" , lastatempe ĉiam pli multiĝas japaninoj sin puŝantaj al laborfronto. Kiel en aliaj kapitalistaj landoj ankaŭ ĉi tie tio ne simple signifas progreson de virinoj. Kondiĉoj de japanaj laboristoj estas tre malbonaj, k precipice laboristinoj unego de ekspluatado sin akriĝas senfine.

Evitante priskribon pri komuna problemo de tutmondaj laboristinoj, mi nun menciuj nur kelkajn statistikojn, laŭ kiuj vi, gek-doĵ, povos al vi prezenti staton de laboranta virina amaso en Japanio.

1. movigo de profesulinaj

— laŭ oficialaj labor-perejoj —

oni postulas		laborsistoj		dungitoj	
j.	inoj	viroj	inoj	viroj	inoj
1923	874,809	142,618	674,187	46,251	286,967
1933	808,086	343,912	1,002,473	525,818	371,327
				261,988	

2. Procentoj de virinaj laborfakoj

— laŭ ŝtata homnombro en 1930 —

terkulturo	62.9
komerco	14.2
industrio	9.9
komuniko	7.8
domservo	7.1
oficiala libera laboro	3.4
fiŝkaptado	0.5
aliaj	0.9
	10.0

3. en-k elspezo

— eksameno de Tokio urba oficejo en la marto 1931 pri 14,925 laborantinoj — monata enspezo

jenoj	personoj
+100	134
+ 50	(ĉ.) 1300
40—45	3400
30—35	4700
20—25	1200

profesioj	jenoj
kuracistinoj	140
ĵurnalistinoj	64
fabrik-laboristinoj	-28
dancistinoj	-20
lernant-oficistinoj	18
meznombre —	
enspezo	30.75

elspezo	{ 16.91 — por sin vesti
	{ 13.84 — por mangi k loĝi.

4. ftizo kiel mortkaŭzo

— laŭ ŝtata statistika oficejo —

komerco	292.1
industrio	289.8
oficiala libera laboro	181.
domservo	122.1
terkulturo	80.2
(senlaborulinoj)	87.4

(S-ro Iŝij en kuraca fakdo de centra polica oficejo raportis, ke dum 5 jaroj 52.46% da eksvendistinoj de iu ĉiovendejo suferas ftizon.)

5. stato de laboristinoj en faden-produktado, nombro 720,051 (viroj 161,408)

fortigo de laboro

pliigo de laboristinoj	2%
pliigo de produktado	37%

(kvankam oni raciigas per maŝinoj)

malaltigo de tagajaloro

J.	Jenoj.
1929	1.01
30	0.89
31	0.752
32	0.644
33	0.611
34	0.6

(Tiel publikigis Nacia Banko, sed laboristaj sindikatoj raportas, ke lastatempe ĝi estas nur 0.56)

tagajaloro de vir-laboristo

1931	2.56
1934	2.72

La boristinoj en nia lando ĉefe konsistas el ekskampanarinoj, kiuj vivas bestan vivon en sia naskiĝloko. Tio profitas kapitalistoj-entreprenistojn.

Nur kiam oni liberigos proletaron, laboristinoj ĝuos egalan rajton kun laboristoj.

Unueca fronto, tutmondaj gek-doĵ!
Vivu Internacia Virina Tago!

Verda Majo.

(1935, 2, 10)

通 信 熱

在一月間，上海有八九個同志組織了一個集體通信的團體，取名Orienta Aŭroro，在外國雜誌如Torco, sur Posteno等，登了幾則徵求通信的廣告，且選了十幾個國家的同志，發了十多封信，到現在回信大批的來了。有的寄來許多雜誌，有的寄來許多畫片，有的要求永遠通信，有的要求寄 La Mondo，每封信都充滿着熱烈的情緒，和深厚的友愛。像日本同志還介紹非世界語者的女工，寫了很有趣的信來。加拿大同志，接到我們的信，簡直歡喜得要命。尤其在高加索 Haĉmas 地方一個小學校的小同志，寄來了很熱烈的信，和美麗的照片，並派定了N. Jepifanov 同志為與中國同志通信的大使 (ambasadoro)。Orienta Aŭroro 諸同志，近來為寫回信，日也忙，夜也忙，真有一點兒『吃不消』之概，但據說，『吃不消』，也要吃消牠，』絕不辜負每一個外國同志的熱忱，回信決不延遲到五天以外。

隨着 Orienta Aŭroro 之後揭桿而起的，又有一個 Azia Voĉo，這也是一個十來人組織的集體通信的小團體，他的通信辦法，也和 Orienta Aŭroro 差不多，在二月間也發出了許多信，回信大概又一批一批地在半路上來了。在這兩個通信團體產生之後，各地世界語同志的通信熱，也為之提高不少，最近北平同志也組織了一個小團體名Orienta Ekspreso，亦已開始通信了。

Marŝu!

- A. 你見過這本雜誌，Marŝu嗎？
- B. 什麼Marŝu，倒沒有見過。
- A. 你瞧！這是 Marŝu 第二號。

B. 噢，原來是一份日本出版的雜誌。一定又是什麼Kaĵi之類弄的無聊刊物，故意用 Marŝu 這樣刺耳的名字來掩飾它的空虛。不是他們還出着叫什麼 Aganto 的文學刊物嗎？

A 倒不是Kaĵi辦的，內容也並不無聊。你且 Foliumi 一下試試看！

B 嗯。也不用 Foliumi。不是在第一頁上就有『我等的主張』嗎？日文我雖沒有好好學，末了有一句『進步的エスマラト運動の主義』。我可懂得是『為進步的 Esperanto 運動努力！』的意思。那末這本刊物大概是不錯的了。可惜日文部份太多了些，叫我看起來就有點兒那個……

A 那不跟我們 La Mondo 一樣嗎？日本人出的刊物不用日文，難道要 tute esp-e 不成？可是就以這N-ro 2 為例吧：Esp a parto 也就不少。有：Aforismoj pri la Scienco, Letero El Ukrainio, Plugita Virg-tero, 那是蘇聯名作家 Ŝoĥolov 的小說，還有自由作文二篇，內容也都不錯。而且，還有好的東西在後邊呢！你看，不是還附着四大頁的Nia Vivo 嗎？那是tute esp 的。內容是好極了！這一期里有講城市勞工生活的 El Urbo, 有Letero de Laboristino el ŝpinafabriko, 還有講朝鮮文化現狀的一篇 Kultura Vivo en Ko reio。

B 你替它這樣鼓吹，意思是叫我定一份，可不是？

A 那還用說嗎？

B 定是要定，可不知道怎麼個定法？

A 中國世界語書店可以代定。定價半年六毛 (連Nia Vivo，郵費在內)。要是你不愛看日文太多的 Marŝu，光定 Nia Vivo 也可以，那是一年定價五毛。

KORESPONDADO

ĈINIO

S-ano Li-i-sheng; c/o S-ro Lai-chun-mou, 21 Lushui River, Yunnanfu, China; dez. kor interŝ. PK, PM, E-libroj k gazetojn ktp. kcl.

李一聲同志：雲南省，昆明市，小綠水河，交來春茂先生轉；願與國內同志以世界語或中文通信。

HISPANIO

K-do Jozefo Marti; Str. Salut 172, SABA-DELL, Hispanio; dez. kor kun ĉinaj k-doĵ.

K-do Jozefo Porta; Str. Villarubias, SABA-DELL, Hispanio; dez. kor kun ĉinaj k-doĵ.

JAPANIO

S-ro Teruo Yasutsune (26 jara fraŭlo); Amag-machi, Fukuoka-ken, Japanio; dez. kor. kun ĉinaj fraŭlinoj.

S-ro Hikogoro Isehihara; Ĉo S-ro Sakai, 193 Minamida-cho, Jodoĵi, KIOTO, Japanio; dez. kor. kun ĉinoj.

K-do Jutaka Takaragi (19jara laboristo); Curumaci 3-chome, OSAKA, Japanio; dez. kor. kun ĉinaj k-doĵ.

SOVETIO

K-dino Wodolaska A., (studentino); USSR, u. Rykovo, Poŝtkesto No. 20; dez. kor. k interŝanĝi kcl.

La laboristoj de la uzino "Komunar" el Dneprokonstruo deziras korespondi kun ĉinaj laboristoj pri diversaj temoj. Skribu multnombro laŭ jena adreso: USSR, Zaporozje, Klubo "Metalist" de Uzino "Komunar", Kruĵek Esperanto. Respondo estas garantiata.

La studentoj kaj pedagogoj el Pedagogia Instituto deziras korespondi kun ĉinaj studentoj, pedagogoj kaj laboristoj pri diversaj temoj. Skribu multnombro laŭ jena adreso: USSR, Zaporozje, Pedagogia Instituto, Kruĵek Esperanto.

K-do Alex Ekkel; USSR, Harkovo 53, Ulica Lesi Ukrainki 32; dez. kor kun ĉinaj k-doĵ.

價書十
年六月
照下列
(寄費在

詩) \$1.00
... 3.60
... 1.50
... 0.22
... 0.40
... 0.50
... 0.40
... 2.10
... 1.00
... 0.30
... 以八五折
... 欲購

心口作
同志！全
費！我們
等協會決
辭語年鑑
出版，惟
匪。非
恐不易

向各團體
及斷片不全
用，茲特再
二次徵求，
坊之精神勞
力，以期
政掛一漏萬
範圍大體如

(本報或本
動歷史及現
世界語出版
包括已停刊

世界語團體
產况
有關世運之

六月二十日
坊十四號世
委員會收將
材料，本會

啓

答蒲西同志

蒲西同志：

『世界』第二年第十二號所載的，題名為『拉丁化。大眾語可以分家嗎？』那封來信，才于昨晚看到。茲答覆如下。

但在未答覆之前，我有些話要聲明。第一，我本非大眾語運動的發動人，而且所看到的討論大眾語的文字，只限于發表在『自由談』上面的。所以我理想中的大眾語運動的『實』，或許和你們的不同。第二，『拉丁化問題雜論』那篇文章，寫於八月間（已不十分記憶）。當時葉君曾函告，大眾語和拉丁化是『二而一』的東西，不可分開。彷彿『以漢字作工具的大眾語書面化運動』已經轉化而成為『以拉丁字母作工具的大眾語書面化運動』了。（不知一般人對於這個轉化，有否承認？）要是真的如此，則是我的風聲莫覺（fonŝin mo'ko）之故了。那時，為免除誤解起見，似應將我那篇文章中所有『大眾語運動』的字樣，一律改作『漢字化的大眾語運動』或『漢字的書面語大眾語化運動』以別於『拉丁化的大眾語運動』或『大眾語運動』。不知這樣一來，請你再讀一遍我的『拉丁化問題雜論』那篇文章，還會發出你所提出來的疑問否？

在『拉丁化問題雜論』那篇文章裡，我的見解和理想，內有下列各點：

(1) 各地大眾的活的口語(聲的)，現在並未統一。所以拉丁化的各地大眾的活的口語，眼前也不能統一。不過各地的口語，正在混合，而將來必更日趨統一。而拉丁化實大大可以幫助這種統一。

(2) 漢字寫活的各地的大眾語，有些吃不消。而其本身也是非大眾的，實為大眾的死對頭。不過在拉丁化未成功之前，它仍可存在。我們還應好好利用它，使它盡量合於我們的需要。

最近我們接到蘇聯烏茲別克共和國(Uzbek Respubliko)世界語者 A. Ladorojnij 的來信，謂該處有 K-dino O.J. 的(工業學院養蠶科畢業生，世界語同志)，願與中國養蠶(silk-bredado)或製絲(silk-produkto)界之男女同志(或對蠶絲有興趣者)通信。她並希望在最近期內從中國方面得到蠶種(silk-ovoaro)，蠶絲(silk-fadeno)樣本及各種文獻，以備在展覽會中陳列。對於幫助她的中國同志，她願意用各種物品為酬報，並願經常跟他們通信。她的通信處是：USSR, Uzbeka Respubliko, urbo Kokando, ul. K. Libkneht, lernejo N 24, al K.do A. Ladorojnij, por transdono al K-dino O.J.

讀者諸君中或有從事蠶絲業的同志，我們懇請馬上去信滿足她的願望。讀者如有熟人在蠶絲界服務者(不論學過世界語與否)，亦可代為介紹，使他們通信(如果你的從事蠶絲業的朋友不懂世界語，你要他用中文寫，由你譯成世界語寄去)。這事對世界語之實用上，極有意義，請大家努力促其實現。(通信顧問部)

HERBO ELĈERPĪĜIS

En vilaĝo de Hofej (En Anhuĭ provinco 安徽合肥), jam herbo k arbofolio elĉerpita), formangitaj de malsatuloj. Oni semis tritikon k la plantaĵo bone kreskas k donas burĝonon. Sed nutraĵo al la loĝantoj mankas. Do unue ili formengis la foliojn de la plantaĵo, k nun ne povas ne tuŝi ĉe la burĝonon mem. Komprenable, plantaĵo sen burĝono neniam rikolto donos. Tion certe scias pli bone la loĝantoj. Sed estas malsaĝe demandi al ili: Kion vi mangos se vi nun nutriĝas per la burĝono? Ĉar el ili, neniu scias, kio morgaŭ lin trafos.

(3) 漢字的特點是全國統一的形態和『相當限度內』的各地各自合於其口語的讀音。當其有這種特點，所以還可以用它來把各地共曉的活的語言材料書面化(雖然終覺非常不夠)。而書面化之後，『在相當限度之內』，別地方人尚能看得懂，讀得出，聽得懂(以同地的人讀給同地的人聽為限)。我所說的『以漢字作工具的大眾語書面化運動』(原文作『大眾語運動』)的根據，就在于此。而且我認爲這個運動歸根結底仍要合流于拉丁化。

不知你對於上述三點，有無異議？倘使有，那末我們便有實質上不同的意見了。否則，我們意見的不同，不過是對于某一個名詞，所給予的定義不同之故罷了。

你如再讀一遍我的原文，你一定可以明白我對於拉丁化的語言，應該是『各地』的(我認『各地』，因為中國尚無統一的聲的大眾語)大眾語活的口語的事，認爲是無可懷疑的。而對於漢字書寫的大眾語，也認爲當然不能達到『盡量』的地步。倘使你以為對於這樣的東西，不可加上大眾語的招牌，那末你不妨把它叫這：『漢字寫的準大眾語』或『漢字寫的有些束手束腳的大眾語』均無不可。不過這樣東西的存在，和不應濫視，是無可否認的！

又，把漢字這樣來利用，這事實，看作是一種『改良方塊字』的把戲，是不應該的！它和簡字運動之類，是有非常重大的本質上的區別的！至于爲『更廣大的人羣勞動』云云，你把我原文的『更』字遺漏了！我的原意是和文言文及五四式的白話，比較而言。大眾之中也有識字的人，這你終可承認。過去除識『字』之外，尚須識『文』，使大眾利用漢字的書面語的可能更少了。現在如做到文字口語化，便可省却識文的功夫，爲什麼不是『能爲更廣大的人羣勞動』呢？

我不知道，上面的答覆已否使你滿意。但是我覺得不能再寫了，否則我會弄得把『拉丁化問題雜論』中說過的話，再來複述一遍的。所以最好，你再回去把那篇東西看一遍，看有沒有什麼實質上的意見分歧的地方。你明白的，我絕無把所謂——倘使你同意于這個命名的話——『漢字寫的準大眾語』運動，來取消拉丁化運動的意思。不過主張雙方並進而已。即一面做新鞋子，一面補舊鞋子是也。

現在也讓我對你提出一個問題。你心目中的大眾語是個怎樣的東西？你說現在大眾語尚未建立起(你說的是指全國統一的大眾的口語吧？你看，葉君不是承認拉丁化的便是大眾語麼？大概他指的便是我所說的各地大眾的活的口語了)，方塊字無妨暫時利用一下。(我以為既要利用，便得把它的性質改變一下，以合需要。此種『性質改變』即上述『漢字寫的準大眾語』運動也。即葉君補破鞋子的意思。)但下面你爲什麼又說：『可千萬不要再來教育大眾，(如方塊字的識字運動等——不知把你那個……運動，有否包括在內？)使方塊字得延長它的壽命』呢？在你的意思，似乎以爲在趕造新鞋子之間，不可補破鞋子或穿破鞋子。恐怕破鞋子補了，要延長壽命似的！其實新鞋子完成之時，豈非就是舊鞋子『告老還鄉』的日子麼？

至于葉君所說大眾語只許有一種，這當然囉。但是當口頭上的大眾語移到紙面上時難道便不許有兩種以上的形式麼？譬如拉丁字的，漢字的或別種拼音字的。形式有合於內容與否之分，有相合程度的高下之分。漢字這個形式既然尚要利用，那末使其相合的程度加高的企圖不是應該要有的麼？用這種形式寫出來的大眾語，當然比不上拉丁化的活潑完善，形式也不大大衆化。然而其目標，不同樣是寫出大眾語麼？ 焦風 廿四，一，廿四。

Estu Korespondanto de MONDA KULTURO!

Monda Kulturo, duonmonata ĉinlingva gazeto kun riĉa ilustrado k bona tendenco pri internaciaj aferoj, multe favoras al esp. k mem utiliga materialojn el esp-aj gazetoj, nun verbas esp-korespondantojn el ĉiuj landoj. Monda Kulturo, kies ĉefa legantaro konsistas el studentoj, inteligentaj oficistoj ktp., k kiu suferas de rigora cenzuro, ne povas enhavi radikalajn artikolojn. Anstataŭe, ĝi preferas artikolojn, vidpunkte ĝustajn, aktualajn, konkretajn, allogajn, k ĵurnalismajn. Ekz., temas pri Hispana Situacio, la korespondanto skribu iom pri la pasinteco, la starigo de Respubliko, la fiasko de ribeloj, k fine pri la nuna situacio—la faŝisma regado, la suferoj de popolo, la forto de organizitaj amasoj k la prospektivo de Hispana Revolucio. Komprenable, tian korespondon estas malfacile skribi, precipe por ĵurnalisme nelertaj esp-istoj. Tamen, ĉar Monda Kulturo estas multe legata, do estus granda helpo por nia propagando se ĝi ĉiam okulkurpas sian legantaron per la rubriko "ESPERANTA KORESPONDO". K perlibra aŭ permona rekompenco por koncerna korespondanto de la utiligita artikolo estas garantiata. (Tiu anonco estas petata represio)

Peranto: La Mondo P.O. Box 232, Shanghai, Ĉinio.

新術語

- 手工業 man-industrio
- 機械工業 per-maŝina industrio
- 過渡時期 trans-ira periodo
- 工業部門 industri-branĉo
- 工業生產物 industri-produkt-ajo
- 偏向 de-lank-igo
- 右傾機會主義 dekstra oportunismo
- 托爾茨基主義 trocki-ismo
- 自由競爭 libera konkurenco
- 哺乳動物 mam-besto
- 修正派 revizi-ismo
- labor-divido labor-divido
- nov-kant-ismo, -isto nov-hegel-ismo, -isto
- trans-formo de kvanto en kvalito trans-formo de kvanto en kvalito
- Okada-kabineto Okada-kabineto
- Flandin-kabineto Flandin-kabineto
- ekster-ministro ekster-ministro
- Orienta Lokarno-traktato Orienta Lokarno-traktato
- fatal-ismo fatal-ismo
- servuto servuto
- servut-ulo servut-ulo
- labor-produktiveco labor-produktiveco
- Ekstrema Oriento, Malproksima Oriento Ekstrema Oriento, Malproksima Oriento
- farm-ismo farm-ismo
- mez-kampanaro mez-kampanaro
- karabela karabela
- sindikato sindikato
- gildo gildo
- bloka ekonomio bloka ekonomio
- biena rento biena rento
- ŝtat-aparato ŝtat-aparato
- labor-kondiĉo labor-kondiĉo
- malsata marĝo malsata marĝo
- demokrata centraliz-ismo demokrata centraliz-ismo
- kruca milit-iro kruca milit-iro
- agrara-lando agrara-lando
- industri-lando industri-lando

中國世界

綜合書刊
Plena Vortaro Esperanto, Edinburgh
Esp. P. (價值 1.00)
Petro...
Karlo...
Kion Rakto de Peĉjo...

世界語

現

改

該學...
佳，錯誤...
聲，經改正...
用道林紙...
定價...
待讀者...
前定購...
批購...
折，廿本以

中國世界

謹

世界語

合...
售價五...
倘有若干...
號者，廉售

中國世界

書店

書

- ... \$2.50
- ... 3.50
- sto ... 0.65
- ... 1.10
- ... 1.80
- ... 0.95
- gio ... 3.40
- ... 1.90
- ... 2.60
- ... 0.60
- ... 0.50
- o ... 0.60
- ... 1.10
- vita ... 0.20
- ... 1.00
- (原價1.90)
- ... 0.90
- ... 0.70
- (原價2.70)
- ... 1.00
- ... 1.70
- ... 1.90
- ... 2.40
- ... 0.90
- ... 0.80
- ... 0.90
- of ... 1.70
- ... 1.25
- ... 1.90
- ... 2.50
- ... 3.60
- ... 2.10
- o ... 2.80
- Kanto ... 0.45
- ... 2.60
- maire de ... 0.50
- bro ... 2.50

書店

書

- e Esp. 0.80
- ... 1.90
- ndoj ... 0.90
- p-a ... 0.90
- ndlingvo ... 5.00

址

永平坊內

表現的問題

(I) 對於同一個事物有各種各樣的說法。
比方「春天來了」這個事實，表現起來就有——

1. Printempo venis.
2. Jam estas printempo.
3. Vintro nun pasis.
4. Jen alvenas printempo.
5. Neĝo kaj glacio komencas degeli.
6. Kampe denove verdiĝis.
7. Branĉetoj de poploj ricevis verdan nuancon.

8. Gaja pepado de birdetoj anoncas alvenon de printempo.
9. Tuŝo de mbla vento sentigas alvenon de printempo. 等等。

還有幾十幾百種說法哩！
上面的例子分類起來，可以歸成三個種類。1,2,3,4是「抽象的說明」的說法。5,6,7是訴諸直接感覺的「具體的描寫」的說法。8,9是描寫部分和說明部分的結合。

(II) 句子的着重點

在談話里，可以把某部分的發音強調，以加強效果。在句子中，可以更動詞兒的排列，以收到和強調發音相同的效果。

- 比方——
Soldatoj staras antaŭ la stacio kun pafilo.
這一句，可以寫作——
1. Antaŭ la stacio staras soldatoj kun pafilo.
2. Kun pafilo staras soldatoj antaŭ la stacio.

第一句着重於 antaŭ la stacio,而第二句着重於 kun pafilo.

(III) 平敘、命令、疑問、感嘆、肯定、否定的轉化。

- a. Vi mem spertu laboristan vivon, tiam vi vidos, kia ĝi estas.
這一句子決不是爲了要發命令這才用命令式的。不過是把 Se vi mem spertus laboristan vivon, tiam vi komprenus, kia ĝi estas. 的話強調着來說罷了。
- b. Sopire mi atendas vian viziton.
這一句子是把 Vizitu min! 這一個命令轉化的。
- c. Kiel mi estus feliĉa, se vi min vizituis!

EL NIA NOTLIBRO

△ En Vol. 2 N-ro 3 de Monda Kulturo, nun la plej ŝatata gazeto temanta pri internaciaj aferoj, aperis du esp-korespondojn, ĉinigitajn el Nia Vivo k Saarlanoa PEK-Servo, nome: Kultura Vivo En Koreio k Sanstato de Germanaj Infanoj.

△ Janĉua Esp-Asocio fondita kun dekelkaj membroj. Janĉuo estas fana urbo norde de Jancz Rivero kontraŭe de Ĝinkjan, la provinca ĉefurbo de Kjansu Provinco.

△ Tajvana Esp-Asocio eldonis politikan mapon de Ĉinio. La mapo detale montras al ni la imperialisman influon de Japanio, Britio k Francio en Ĉinio k la nunan situation de Kontraŭ-Sovetia milit-preparado en orienta fronto. La mapo estas arte desegnita k bele presita. Turnu vin per ia rekomenco al k-do Bairlus Han, 34 Jing Ying Sbi Ell Daw Jie, Taiyuan City, Shansj Prov., China, se tiun bonegan mapon vi volus!

- 這也是跟 b 一樣。
c. —Kiu verkis tiun artikolon?
—K-do Lin.
—Ĉu li?
—Jes, li!

這裏的 Ĉu li? 已不是疑問，而是表示着感嘆。

- d. Ĉu vi ne helpos min!

這是把 Mi bezonas vian helpon. 或是 Mi petas, ke vi helpu min. 的要求，願望用另一種說法來表現。而所以不說 Ĉu vi helpos min? 者，乃是姑意抑制住不說，以博聽者的同情之故。

(IV) 冷靜的句子以及筆鋒帶感情的句子。

- a. La mastro ekspluatas min.
- b. La mastro kruеле ekspluatas nin.
- c. Kiel senkompatе nin ekspluatas la mastro.
- ĉ. La vampiro dikigis per nia ŝvito kaj sango.

得到Louis de Beaufront逝世的消息

Beaufront 在本年一月八日在法國死了，年八十歲。

在這里我不想對於這位在 Esp. 運動史上會經稱爲 vicomajstro 的，論他的功，或判他的罪。自從1907年起，他弄了 Ido 之後，已經和我們絕緣了。我也不想說 Deklaracio de Esperantismo 裏面有沒有 Esperantismo 的問題。(德國成先生告訴我們，Deklaracio 是出於 Beaufront 的手筆，所以那邊是找不到 Esperantismo 的。) 自然我們不必拿他的爵號 Markizo 是否冒牌那無聊的題目作爲談論。總之，Beaufront 是世界語運動史上漏不掉的一個名字。譬如，世界語的顏色—verda—就是他所提出的。

我在這里想對於中國世界語運動說一句話。我覺得我們的同志都應當，縱的方面，稍稍知道些 Esp. 以及世界共通語底歷史，橫的方面，稍稍留意些各國 Esp. 運動的現狀。歷史能堅強我們的信仰，世運現狀能激勵我們去工作。依我自己的經驗說，我起初自修的時候，對於 Esp. 不過作爲一種外國語看待。(所以那時候我這想學西班牙語罷!) 後來我讀了 Fundamenta Krestomatio 中的幾篇 Artikoloj pri Esperanto, 尤其是那 Al la historio de la provoj de lingvoj tutmondaj de Leibnitz ĝis la nuna tempo 一篇，方始使我對於 Esp. 用另一副眼光來看待了。(雖則那篇文章，現在看起來太嫌陳舊了。) 從此以後，我想愈多知道些史實，我就愈加重視世界語。這是一件經驗。說來慚愧，我是十多年的 Esp-isto, 可是在 SEL 成立以前，從沒有加入過一個世界語團體。我只做過一年的「綠光」定戶，連一個懂 Esp. 的朋友也沒有。但是 SEL 畢竟使我自願的來加入了! 這是什麼緣故呢? 這又是一件經驗。

不過就我上面那句話證驗 SLE 的工作，我這是不十二分滿意的。例如，去年的 Zamenhof 誕辰宴上。這也可以說完全沒有一點紀念的意味。(這我也得負責，因為我已是協會工作人員之一。所以在上記的經驗中我也不便贊揚 SEL 了。)

關於 Zamenhof 的生平，大家自然是樂於知道的。Drezen 的 Z 氏譯傳，雖經李遜譯出，但是原書並不適宜於一般人的閱讀。Privat 的 Z 氏傳，較適於一般閱讀，據說已由楊景梅譯出，可見不出。關於 Esp. 的歷史，天均譯的 Privat 的「世界語史」第一卷出版了快將四年了，而第二卷尚無譯本。Drezen 的「世界共通語史」據說梁叔仁已經翻譯，却又不出出版消息。

a 是冷靜的句子。在 b 中表示着被剝削者的感情。在 c 中痛苦已成爲一種叫喊而出現，c 中痛苦已變成憤怒。
(V) 省略和返還。

有時用了千百萬語來斥責對方的過失，不如大喝一聲「住嘴！」來得有效。詳細具體地一樁樁一件件來說，未必一定是能使人理解的方法。說得過多反而叫人糊塗的事也是有的，理由說得過多聽的人反而不答應你的請求的事也是有的。

與其說 Foriru ien ajn laŭ via plaĉo, sed vi ne devas resti tie ĉi!, 遠不如說 For! 的來得有效。……

然而，和這相反，把同一件事反覆敘述，以加強效果的場合，也是有的。

- Mi atendis kaj atendia,.....
Ni iris pluen kaj pluen.
Antaŭ longa longa tempo.

此外，在同義語，類語，隱喻等等中，也有着表現法研究的要素。

(索原譯自 Proleta Kuro de Esp. 卷四)

Beaufront 的名字很生疏，一篇叫做 Deklaracio de Esperanto 的歷史文字，有許多同志確實不知道。我們的前輩先生正不必客氣，說「現在同志們都知道。」那究竟是三十年前的國外的事情。回顧我們中國的世運，我們知道多少! 出到三十期以上的「La Voĉo de la Popolo」和十幾期以上的「Ĝitna Socialisto,」若不是德國人來徵求，我們連這兩個名稱都不知道。到如今我還不曉得那兩份報是在何時何地出版的。像這類中國世運史資料，我們除向前輩先生請教外，倒是無別無辦法的。 Froč

【編者附記】歷史方面尚有 Drozen 的「世界語運動分析史」，已由 Tikos 譯出恐一年多了，但迄未能出版。Z 氏譯傳除李譯外，傳本亦已全部譯出，「世光」所載 Z 氏譯傳後部即據傳譯。鄙意最好有能勝任的同志，參考業已出版的各種文獻，編世運歷史及 Z 氏譯傳各一本，必能比翻譯本流傳更廣，更適於一般人的閱讀。

La Voĉo de la Popolo 疑即世界大戰前後粵人安那其師復(他是中國世運的先驅之一，著有「師復文存」一卷)辦的「民聲」，好像只是附有 esp. 欄。「民聲」因受種種阻礙，廣州上海搬過幾次家。師復苦心經營，自己排印(他只有一隻手!)，後來終於停刊。師復世界語名 Sifo, SAT 出的 Nova Epoko 中以前曾提及過他，並附刊照片。我手頭沒有材料可參考，所述但憑記憶，未必無誤，特此聲明。

HUMORO

La germana poeto Šiler! lernis harpludi, kiam li estis junulo. Najbaro, kiu estis genata de lia ekzercado, diris al li: —Vi muzikas kiel Davido, sed ankoraŭ ne tiel bone.— Al tio Šiler respondis elokvente: Vi parolas kiel Salomono, sed nur ne tiel saĝe!

德國詩人席勒，在他年輕的時候，學着奏擊琴。一個被他練習吵鬧的鄰人對他說道：——你奏得跟大衛一樣，可是還沒有他那麼好。——席勒伶俐地回答說：——你說話倒跟蘇羅門一樣，不過沒有他那麼說得好!——

註：1. =Schiller 是德國十八世紀的著名詩人與劇作家。2. 是 harp+pludi 的合成字，意即「奏擊琴」。在世界語里，「彈」「奏」等字，都用 ludi, 如: ludi pianon, ludi violonon. 3. 被吵擾。4. ekzercado=ad., 練習，這里即指音樂練習與擊琴而言。我們常見有 korp-ekzercado 這個字，它的意是「身體的鍛煉」，或等於一般人所謂的「運動」; Matena korp-ekzercado = 早操。5. 這是由 Muziko 轉化而來的動詞，等於「演奏」。6. 大衛是著名音樂家。7. 口齒伶俐，雄辯，如: Faktoj plej elokventas. =事實是最雄辯的。8. 蘇羅門，是古時最出名的哲學家，被目爲世界上最聰明的人。(Ĉ. Ĉen 譯)

El Lanĉi

Lanĉi, (蘭谿) granda gubernia urbo en Ĉekjan provinco (浙江省) la gubernio havas 267,153 loĝantojn laŭ statistiko 1932jara), estas ĉirkaŭata de aro da montoj. Kaj tie ĉitie fluas senkalkuleblaj riveroj.

Same kiel alie, ĉitieaj kamparanoj trafas en terurega malsato. En pasinta somero la forta sunbrilo senkomplete velkis ilian rizon, k sekve, malgraŭ ke diligente laboris la kamparanoj, ne venis oro de ilia laboro. Aŭtuno venis, ili do atendis la bonan rikolton de tritiko, sed la trofrua frosto senigis ilian lastan esperon. Vintro. La kamparanoj jam formangis ĉion, kion ili povas trovi. Infanoj malsana. Kna- aboj ploras. Kaj kion la gepatroj povas fari estas nur ĝemi. Ili komencis revii pri la helpo de registaro. Sed baldaŭ ili devas seniluziiĝi. La registaro bone scias, ke elpreni olon el la malgrasiĝintaj kamparanoj jam ne estas eble, do pro kio ĝi devas zorgi plu pri ili? Plifortaj kamparanoj aliĝis al rabista bando aŭ fariĝis ŝtelistoj; la malfortaj sin mortigis. Tiuj novaĵoj ne mankas en ĵurnaloj.

Antaŭ dek jaroj: imoniis Lanĉi et- ŝanhajo, do vi povus imagi ĝis kiagrado prosperis la tiama Lanĉi. Nun, krizo, malprospero. Tion konstatas la jenajn faktojn:

Antaŭ dek jaroj, lud-ŝipoj¹⁾ kuŝis sencepe de suda urbo ĝis la norda k multaj tejoj trovi- gas en ĉiuj anguloj de la stratoj. Sed nun, nur kelkdek ludŝipoj ankoraŭ silente restas en la vasta rivero; multaj tejoj fermis sian pordon; la restantajn ankoraŭ ne havas kiom da klientoj tiom antaŭe.

En ĉiuj drinkejoj k tejoj en Lanĉi laboras junaj virinoj. Ridetante ili interparolas, ba- biles kun la kliento, kiuj rigardas ilin ludilojn Por vivi, ili vole ne vole vendas malkare siajn ridojn. Iia salajro estas tre malalta, ĝi eĉ ne sufiĉas por aĉeti oramante. La plej bonaj gajnas kvin dolarojn ĉiumonate, la ordinaraĵ kvar aŭ tri k multaj nur du aŭ unu.

Kiel servantino²⁾ estas multe venditaj la

La Panoramo de Lanĉi

Etaj Informoj

Kamparanoj en Laŭlaŭmiaŭ (姥姥廟) vilago ekster Ŝifunkoŭ (喜峯口), multe indigniĝis pro tio, ke li loĝantoj estis arestitaj pro rifuzo pagi imposton k ke taĉmento da japana armeo estis ekspedita tien por ilin minaci. Ili kolektigis kelkcente k ribelis. Ili pafmortigis la Manĉu- kuo-an polic-estron, forbruligis la policjon, k mortigis la estron de la impostoficejo. Ili eĉ ne retiriĝis kiam da japanaj aviadiloj venis por

Riverbordo (Lanĉi)

knabinoj el najbaraj gubernioj, Lunju (龍遊), Kinĥŭa (金華) ktp. . . Sendube ilia vivstato ne povas esti bona. Laboro senripoza de mateno ĝis nokto, sed pago ne sufiĉas por nutri ilian tutan familion. Pro tio ili devas vendi siajn korpojn nokte.

Troviĝas junaj kantistinoj en tejoj aŭ drinkejoj. Kontraŭ unufoja kantado ili enspezas dek ses cendojn. Certe tia mizera enspezo ne sufiĉas, ili do havas kromlaboron: esti publiku- lino. Ili estas servere kontrolataj de siaj t. n. "falsaj patrinoj" (prostituitinoj). En okazo ke ili ne sukcesas iom gajni per kanto, reveninte hejmen ili ricevas korpajn punojn de sia "panjo".

— C. C. Kanio

(1) Ŝipo kie oni povas ĝui la kantadon de kantistinoj k teotrinkadon. Nominale ĝi nomigas ludisipo, fakte surrivera prostitutejo ĝi estas.

(2) Ili estas venditaj al kontraktistinoj, kiuj labori- gas ilin eĉ aliaj, ricevas ilian salajron k ankoraŭ prostituti ilin. Kelkaj ja ne estas venditaj, sed pro malplena stomako, eĉ iliaj propraj gepatroj devigas ilin korpon vendi.

bombardi. (Laŭ *Shun Pao* 5/aprilo)

Laŭ korespondo el Mukdeno, 200 ruĉarme- anoj aperis la 2-an de aprilo en Taŭhŭankoŭ (道荒溝) en Orienta Kirin (吉林). Ili havis batalon kun japana armeo, kiu venis renkonte al ili. Armitoj de la rugarmeanoj tre bonaj, do vunditaj k mortigitaj japanarmeanoj tre multaj. La gubernio Kienĉensjen en Orienta Liaonin (antaŭe Fentien provinco 遼甯金川縣) estis okupita de la ĉefkomandanto de la ruĉa armeo nomata Jan kun siaj pli ol mil kunbatalantoj. (Laŭ *Shun Pao* 9/aprilo)

Cigared-laboristinoj en Ŝanhajo

Laboristoj en cigared-fabrikejoj—Nanjan, Hŭacien, Minĉun, Ĉunho—en Orient-Ŝanhajo estas plejmulte virinseksaj. Tion kaŭzas ne la bela devizo "Altiĝu la virinan rajton!", sed la fakto, ke laboristinoj estas pli bonvenaj por la fabrikantoj porfitemaj. Laboristinoj povas fari laboron same kiel laboristoj, k ilia laborkvalifiko ankaŭ ne estas malpli bona ol viroj; tamen dungi ilin ne necesas tiom da mono kiom laboristojn. Kial tia diferenco? Nenial! La sola kialo: laboristinoj ja estas inoj. Kaj plie, laboristoj estas malpli facile kontroleblaj: pro redukto de salajro k plilongigo de labortago, ili ofte strikas; k malgraŭ ke strikoj ofte finiĝis malprote al laboristoj, la kapitalistoj tamen ankaŭ iom timas. La fabrikantoj do laŭ sia sperto bone scias, ke virinoj estas pli malfortaj ol viroj, pli facile jubeblaj, k sekve pli favoraj al iliaj profit-kondicioj.

En tiuj cigaredfabrikejoj, laboras ĉirkaŭ dek mil laboristoj, el kiuj 90% estas virinoj, t.e. entute 9,000 laboristinoj. Kiel tiuj fratinoj vivas? Jen la temo mia:

Ilia vivo, unuverte, ekstreme mizera. Ĉiutage ili senripoze laboras dek-kelkajn horojn k gajnas, en la plej bona okazo, nur 7-80 aŭ 4-50 cendojn. Rilate infanlaboristinojn, 2-30 cendoj estas ilia pleja gajno ĉiu-taga.

Oni povas disigi ilin en du kategorioj: "familion subtenantaj" k "familion ne subten- antaj". Kompreneble, tiuj, kiuj, familion vit- nas vivas pli mizere. Per la eta monrimedo gajnita per sango k ŝvito, ili devas vivteŭi ne nur sin mem, sed ankaŭ la maljunan patrino, senlaboran edzon k infanon ĵus scipovantan paroli. Nuntempe, la rizo tiom kara, lupago tiom alta, kiel ili povas teni la tutan familion en sekura vivo? Do ili, unufanke ĉiel klopodas por vivon teni, aliflanke peneghe laboras por plimulte gajni. Ili tiel laboregas, ke al neesejo ne iras kiam ili ja devas virini aŭ kaki. Tiu malbona kutimo certe venigos ian teruran malsanon. Sed, por viviĝi la tutan familion, aĵn k junajn, jam ne povas ili zorgi pri tio!

Tian vivon oni ankoraŭ rigardas glata. Okaze de nasko au malsano—senpovo iri al fabriko, ili estas minacataj ne nur de malsato k dormado sur stratoj sed ankaŭ de maldungo. Laboristinoj senlaboraj ja abounde da, ĉiu povas esti ŝia anstataŭanto.

Vivo de tiuj laboristinoj familion ne subten- antaj estas kompare pli bona. Tion oni povas juĝi per ilia aspekto. Anstataŭ vesti sin per ĉifonajo k ĉiam porti sur sia pala vizaĝo ĉagren- on kiel la familion subtenantaj, ili vestiĝas sutiĉe bele, kelktempe kun frizita haro k kun floranta juneco sur sia rozkolora vizaĝo. Ili estas plejparte fraŭlinoj. Iia familio ne bezon- as ilian subtenon, ili povas disponi sian tutan enspezon. Cetere, ke ili tiel beligas sin ne estas tute senkaŭza. Unue, por sekurigi sian laboron, ili devas esti tiaj por plaĉi al la labori- steĉoj (viroj); due, ili volas allogi la virojn, alivorte, ili volas per sia beleco trovi bonan edzon, kiu povas edzinon vivteni, k sekve ili povos liberigi sin de peza laboro.

Restas ankoraŭ malgranda parto, kiuj estas pli konsciaj. Ili ne havas tian malĝustan ideon kiel la antaŭaj. Ili scias, ke nur pano per propra mano defendas ilin de la vira jugo. Laborante la tutan tagon, vespere ili iras al vesperaj kursoj por akiri la scion, necesan por virin-emancipiĝo, por plibonigo de virina vivo.

El *Virina Voĉo* (女聲) esp-igis Glacimonto